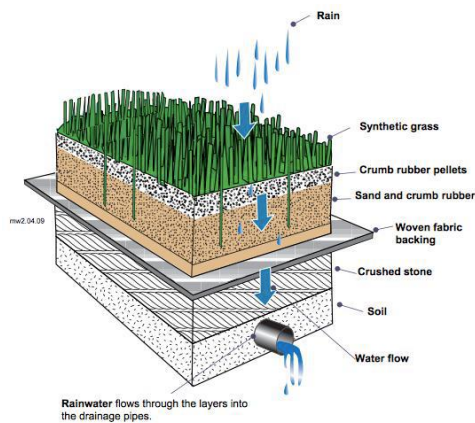

Hva skjer med fiberet?

Figur 1 Typisk konstruksjon av kunstgressflate

Kunstgressflater består av noen typiske hovedprodukter. En vanlig inndeling er å beskrive dempematte, duk med innvevd fiber, sand og kunstig ifyll. Avhengig av alder, produkt og funksjonskrav er fordelingen noenlunde slik, angitt som vekt pr m² flate:

Produkt	Mengde kg/m ²
Dempematte	0.5
Duk og fiber	3-4
Sand	15-25
Kunstig ifyll	7-15

Mye oppmerksomhet er viet miljøpåvirkning fra kunstgressflater, og det er spesielt kunstig ifyll som omtales fordi dette gjenfinnes i sko og klær, og i vassdrag og andre områder omkring banen. Av kunstig ifyll er gummigranulat (SBR) produsert fra gamle bildekk mest brukt.

Figur 2 Løs fiber på traktordekk

Selv om kunstig ifyll utgjør både den største mengden er det viktig å se på selve fiberet som kilde til forurensing. Fiber kan produseres av ulike materialer, der de nyeste produktene stort sett er basert på PE (Polyetylen) eventuelt i kombinasjon med PA (Polyamid) eller PP (Polypropylen). Felles for de fleste plastmaterialer er at de påvirkes av UV-stråler fra sol og oksygen fra luft. Denne påvirkningen kan medføre misfarging, herding og dermed redusert levetid. Materialene må derfor produseres med tilsetning av kjemikalier som reduserer denne påvirkningen. Dagens krav til produktkvalitet er begrenset til deklarasjon av materiale, vekt og konstruktive detaljer om selve fiberet. Krav til egenskaper er begrenset til sertifisering i første driftsår. Pilotbaner i KG2021 vil gjennomgå sertifisering hvert år for å dokumentere endring i egenskaper. Fiberkvalitet vil bli dokumentert bl.a. ved å stille krav til fasthet og dokumentasjon av UV-stabilitet.

KG2021 er et prosjekt for å utvikle framtidens kunstgressflater for ulike idretter. Gjennom samarbeid mellom fylkeskommuner, kommuner, idretten, industrielle aktører og forskningsmiljø skal nye og bærekraftige konsept for planlegging, bygging og drift av slike anlegg utvikles i et tre-årig prosjekt. Pilotprosjekter skal gjennomføres i ulike regioner for å dokumentere resultat av prosjektet.